

AVIZUL

Comisiei mixte a Academiei de Științe a Moldovei și Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare

de audiere publică a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic finalizate în 2022, create prin Hotărârea Prezidiului nr. 78 din 27.02.2023, asupra raportului final de inovare și transfer tehnologic 22.80015.7007.261T „Soluții intelectuale și biotehnologii pentru dezvoltarea durabilă a spațiilor verzi în mediul urban”, director de proiect: dr. Tatiana Stratulat, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor.

Comisia de audiere a rapoartelor finale privind implementarea proiectelor de inovare și transfer a fost formată în temeiul art. 61 lit. h) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259 din 15.07.2004 (republicat), subpunctul 20 al punctului 7 din Statutul Academiei de Științe a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale nr. I/2 din 24 ianuarie 2019, și al punctului 13 al Instrucțiunii privind raportarea finală a implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării, aprobate de ANCD prin Ordinul nr. 105 din 7 decembrie 2020, și în baza Fișei de evaluare, elaborate și aprobate de ANCD. Ca urmare a audierilor publice privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic, desfășurate în data de **29 martie 2023** în format online (disponibil la link-ul <https://youtu.be/rbl-E3cop9Q>, experții și-au expus opiniile.

Avizul Comisiei este perfectat în baza avizelor experților în domeniul tehnologic, științific și economic.

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

Scopul, obiectivele, activitățile și rezultatele propuse spre realizare în cadrul proiectului au fost atinse, corelează cu cele obținute după implementarea proiectului.

2. Funcționalitatea tehnologiei/serviciului/produsului obținut în cadrul proiectului

A fost efectuată descrierea detaliată a tehnologiei/serviciului/produsului obținut în cadrul proiectului (funcționalitatea, durabilitatea, parametri distincți/diferiți de cei existenți deja în sectorul respectiv al economiei țării)

3. Infrastructura disponibilă pentru continuarea proiectului și funcționalitatea acesteia

Echipa IGFP și Dron Assistance SRL dispun de echipamentele necesare promovării rezultatelor proiectului și prestării de servicii de monitorizare și evaluare a stării fitosanitare a spațiilor verzi din Chișinău pe o suprafață de până la 2600 de hectare. Dron Assistance SRL are 2 drone cu software de monitorizare a plantelor și 12 drone pentru tratarea arborilor. Infrastructura este disponibilă pentru continuarea și funcționalitatea proiectului.

4. Diseminarea rezultatelor obținute (acțiuni de diseminare întreprinse)

Obiectivele generale ale activităților de diseminare au fost realizate (Publicații: articole științifice - 7, postere - 2, bannere - 1, fotografii - 6000; Relații cu publicul: creat un logo și site-ul web al proiectului, video -25 și alte activități de diseminare).

5. Colaborarea între organizația executor și organizația partener/alte organizații (specificul și continuarea colaborării)

Membrii proiectului au colaborat activ cu ÎM „AGSV” și Dron Assistance SRL. Pentru continuarea cooperării, a fost prelungit CONTRACT-ul de colaborare tehnico-științifică dintre Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor (IGFPP) și compania Dron Assistance SRL. La momentul de față se elaborează un CONTRACT de colaborare tehnico-științifică dintre trei părți: IGFPP, Dron Assistance SRL și ÎM „AGSV”.

6. Efectul socio-economic al proiectului real și potențial

Efectele prezentate ale proiectului sunt de ordin potențial și cuprind: reducerea deteriorarea copacilor din cauza bolilor și dăunătorilor cu 20%; reducerea utilizării pesticidelor în comparație cu metodele tradiționale de tratament cu 20%-40%; reducerea costului echipamentelor și combustibilului cu 30-50%.; crearea locurilor de muncă.

Concluzii

Rezultatele obținute prezintă interes teoretic și practic pentru gestionarea spațiilor verzi din municipiul Chișinău. În decursul implementării proiectului BISMART pentru prima dată a fost demonstrată fezabilitatea tehnică a utilizării unei IT-UAV cu camere infraroșu și tehnologiei GPS pentru protecția și fitomonitoringul stării fitosanitare a spațiilor verzi; a fost demonstrată eficiența biologică ridicată a consorțiului de microorganisme cu activitate fungicidă și insecticidă în controlul bolilor dominante și a dăunătorilor arborilor; s-a demonstrat eficacitatea practică a utilizării UAV, în special în zonele greu accesibile și cu arbori înalți. Utilizarea dronelor pentru tratarea arborilor împotriva dăunătorilor cu produse

biologice va crește potențialul de protecție a spațiilor verzi urbane. Utilizarea biopreparatelor pentru protecția arborilor în combinație cu abordările IT propuse este o soluție relevantă privind îngrijirea spațiilor verzi.

Proiectul este apreciat cu calificativul: Foarte bine, punctaj final 29,3 puncte.

Președintele Comisiei

dr. hab. Liliana Condricova

Secretarul Comisiei

dr. Fiodor Braniște